

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 9.4.2008
KOM(2008) 179 v konečném znění

2008/0069 (COD)

Návrh

DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o zavedení evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality v oblasti odborného
vzdělávání a přípravy**

**[SEK(2008)440
SEK(2008)441]**

(předložená Komisí)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1) SOUVISLOSTI NÁVRHU

Odůvodnění a cíle návrhu

Cílem navrhovaného doporučení je zavést evropský referenční rámec pro zajišťování kvality (dále jen „rámec“), jenž by sloužil jako referenční nástroj, který členským státům pomůže podpořit a sledovat pokračující zlepšování systémů odborného vzdělávání a přípravy na základě společných evropských referencí. Rámec by měl přispět ke zvýšení kvality odborného vzdělávání a přípravy a k vybudování vzájemné důvěry v národní systémy odborného vzdělávání a přípravy v rámci skutečného neomezeného prostoru pro celoživotní učení.

Odborné vzdělávání a příprava jsou důležitým prvkem snahy EU docílit větší konkurenceschopnosti a sociální soudržnosti, jak je uvedeno v Lisabonské strategii. Vytvoření znalostní společnosti, o niž se tato strategie opírá, vyžaduje investice do kvality lidských zdrojů a její zlepšování. Efektivnější využívání zdrojů a odborné vzdělávání a příprava zaměřené na budoucnost a zahrnující nové přístupy k učení jak ve školách, tak na pracovišti, jsou jejími nezbytnými součástmi.

Šíře tohoto cíle se odráží ve způsobu, jakým jsou odborné vzdělávání a příprava v EU organizovány – národní a regionální programy odpovídají odlišným normám a vedou k mnoha různým kvalifikacím. Tato rozmanitost znamená, že existuje obrovský prostor pro vzájemné učení a pro úvahy nad budoucí organizací na úrovni EU. Znamená to také, že Evropa potřebuje společná referenční kritéria pro zajištění transparentnosti, soudržnosti a přenositelnosti mezi mnoha vývojovými proudy v Evropě. To vše by nemělo narušit autonomii členských států v oblasti řízení systémů odborného vzdělávání a přípravy.

Cíl, který si v roce 2002 stanovila Evropská rada na zasedání v Barceloně a jímž je učinit do roku 2010 z evropských systémů vzdělávání a odborné přípravy světové kritérium kvality, nastolil otázku, jak vybudovat a zajistit kvalitu systémů odborného vzdělávání a přípravy v rámci politického programu pro vzdělávání a odbornou přípravu. Usnesení Rady¹ a prohlášení evropských ministrů odpovědných za odborné vzdělávání a přípravu o podpoře posílené evropské spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy², které zahájilo Kodaňský proces, poskytlo důležité ukazatele pro barcelonský cíl.

Následná evropská spolupráce umožnila výměnu zkušeností, vzájemné učení a dosažení shody. Tím se otevřela cesta ke společným zásadám, pokynům a nástrojům pro rozvoj kvality, což vedlo v roce 2003 ke vzniku společného rámce pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy. Přístup společného rámce pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě schválila Rada³, která vyzvala členské státy i Komisi, aby tento přístup podpořily prostřednictvím dobrovolných praktických iniciativ zapojujících příslušné zúčastněné strany.

Společný rámec pro zajišťování kvality, jenž je slučitelný s většinou stávajících systémů, poskytl společné zásady a referenční kritérium, které umožnily podpořit množství iniciativ na evropské a národní úrovni⁴. Kritéria kvality, indikační deskriptory a ukazatele podporující

---

¹ 19. prosince 2002 (2003/C 13/02).

² Přijato v Kodani dne 29. a 30. listopadu 2002.

³ Závěry Rady o zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, 18. května 2004.

⁴ Bližší informace viz: <http://communities.trainingvillage.gr/quality>.

provádění společného rámce pro zajišťování kvality však nejsou dostatečně jednoznačné a ztěžují zobecnění nástroje.

Několik zemí zdůraznilo potřebu posílit status společného rámce pro zajišťování kvality. Rada každopádně při schválení nástroje pro zajišťování kvality v roce 2004 uznala, že je tento nástroj třeba rozvíjet. Helsinské komuniké z roku 2006, které přezkoumalo priority Kodaňského procesu, zdůraznilo potřebu postoupit od společného rámce pro zajišťování kvality ke kultuře zvyšování kvality.

Navrhované doporučení staví na zkušenostech získaných prostřednictvím používání společného rámce pro zajišťování kvality a reaguje na požadavky členských států.

Systémy vzdělávání a odborné přípravy musí být dostatečně pružné, aby mohly reagovat na různé potřeby a zároveň zachovávaly soudržnost na různých úrovních provádění. Účinnost a efektivnost nabízeného vzdělání při plnění těchto potřeb je nutno pravidelně hodnotit, sledovat a zdokonalovat na základě faktů.

Zajišťování kvality⁵ je prostředkem, jak toho dosáhnout. Mělo by být chápáno jako nástroj neustálého zdokonalování odborného vzdělávání a přípravy na základě cyklu kvality, v rámci kterého se odpovídajícím způsobem spojuje plánování, provádění, hodnocení/posuzování a přezkum odborného vzdělávání a přípravy. Zajišťování kvality představuje systematický přístup ke kvalitě, který se otevřeně zaměřuje na role aktérů na různých úrovních a na vzájemné vztahy mezi nimi. Mělo by také zahrnovat způsoby kontroly fungování odborného vzdělávání a přípravy a využívat k podpoře přezkumu a zlepšování odborného vzdělávání a přípravy na úrovni systémů a poskytovatelů systémy měření.

Tento přístup k zajišťování kvality se odráží v obecných zásadách zajišťování kvality v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, které jsou uvedeny v příloze 3 doporučení o zavedení evropského rámce kvalifikací.

Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu

Impulesem se stalo rozhodnutí Rady a prohlášení ministrů z roku 2002 („Kodaňský proces“), po kterých následovaly závěry Rady v květnu 2004 a Helsinské komuniké v roce 2006. Kromě zdůraznění potřeby stavět na společném rámci pro zajišťování kvality komuniké vyzvalo k širší účasti v evropské síti pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě⁶. Evropská síť pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě byla založena s cílem umožnit výměnu zkušeností, vzájemné učení a budování konsensu a podpořit, testovat a dále rozvíjet společný rámec pro zajišťování kvality. V mnoha zemích podporují evropskou síť pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě národní referenční místa pro zajišťování kvality⁷.

---

⁵ Pro účely doporučení se používají definice vycházející z Glosáře pro kvalitu v odborné přípravě střediska Cedefop (pracovní dokument, listopad 2003) <http://communities.trainingvillage.gr/quality>.

⁶ Evropská síť pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě byla založena v říjnu 2005 Evropskou komisí na základě souhlasného stanoviska Poradního výboru pro odborné vzdělávání. Její členové byli jmenováni členskými státy, kandidátskými zeměmi, zeměmi ESVO-EHP a organizacemi evropských sociálních partnerů v souladu s jednoznačně stanoveným postupem.

⁷ Ve většině zúčastněných zemí se evropská síť pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě opírá o národní referenční místa pro zajišťování kvality, která byla zřízena v zájmu aktivní podpory provádění pracovního programu sítě a zvyšování informovanosti/informování zúčastněných stran o činnostech sítě. Tato referenční místa jsou založena v rámci stávajících příslušných orgánů na vnitrostátní úrovni či je propojují a jsou ve spojení s příslušnými zúčastněnými stranami a zapojují je.

Zajišťování kvality se rozvíjí i v jiných souvisejících oblastech, které mají vliv na odborné vzdělávání a přípravu. V oblasti vysokoškolského vzdělávání poskytla normy a obecné zásady pro zajišťování kvality schůzka ministrů konaná v roce 2005 v Bergenu a doporučení o další evropské spolupráci při zabezpečování kvality v oblasti vysokoškolského vzdělávání⁸. Doporučení o Evropské chartě kvality mobility⁹ zavedlo koncepci zajišťování kvality v rámci přípravy a provádění opatření na podporu mobility.

V minulých letech jsme tedy mohli sledovat, že určitá pozornost podpoře kvality odborného vzdělávání a přípravy je věnována jak na úrovni EU, tak na vnitrostátních úrovních. Rámec by měl být prostředkem, který bude novým impulsem pro pokračující zlepšování postupů řízení kvality a v důsledku toho i vlastních systémů odborného vzdělávání a přípravy.

Rámec plně respektuje pravomoci členských států. Snaží se podnítit:

- tvorbu rozvinutějších a jednotnějších systémů zajišťování a zlepšování kvality v různých zemích,
- větší transparentnost systémů a přístupů zajišťování a zlepšování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy v zájmu vyšší vzájemné důvěry a snadnější mobility,
- spolupráci a vzájemné učení s cílem podpořit zapojení zúčastněných stran do kultury zlepšování kvality a odpovědnosti na všech úrovních.

Rámec je součástí řady opatření určených na podporu neustálého zlepšování kvality a řízení systémů odborného vzdělávání a přípravy. Mezi uvedená opatření patří evropský rámec kvalifikací pro celoživotní vzdělávání¹⁰, evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu¹¹ a společné evropské zásady pro určení a validaci neformálního a informálního vzdělávání¹².

Použití rámce bude dobrovolné. Jeho hlavními uživateli budou orgány veřejné správy a orgány pověřené zajišťováním a zlepšováním kvality.

Soulad s ostatními politikami a cíli Evropské unie

Rámec přispěje k dosahování cíle evropské strategie zaměstnanosti, jímž jsou účinnější investice do lidského kapitálu. Přispěje zejména ke zlepšení kvality a účinnosti investic do

---

⁸ Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 15. února 2006 o další evropské spolupráci při zabezpečování kvality v oblasti vysokoškolského vzdělávání, 2006/143/ES, Úř. věst. L 64, 4.3.2006, s. 60.

⁹ Doporučení Evropského parlamentu a Rady ze dne 18. prosince 2006 o nadnárodní mobilitě uvnitř Společenství pro účely všeobecného a odborného vzdělávání: Evropská charta kvality mobility, (2006/961/ES), Úř. věst. L 394, 30.12.2006, s. 5.

¹⁰ Návrh doporučení Evropského parlamentu a Rady o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní vzdělávání, KOM(2006) 479 v konečném znění, Brusel, 5.9.2006.

¹¹ Pracovní dokument útvarů Komise „Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu; systém pro převod, kumulaci a uznávání výsledků vzdělávání v Evropě“; SEK (2006) 1431 – 31. října 2006.

¹² Závěry Rady a zástupců vlád členských států, kteří se setkali v rámci Rady, o společných evropských zásadách pro určení a validaci neformálního a informálního vzdělávání, 9175/04 EDUC 101 SOC 220, 18. května 2004.

lidského kapitálu prostřednictvím lepšího vzdělání a dovedností, a to v souladu s hlavními směry politiky zaměstnanosti (2005–2008)¹³, a zejména s hlavním směrem č. 24.

Na důležitost posílení investic do lidského kapitálu prostřednictvím lepšího vzdělání a dovedností a na důležitost reformy systémů vzdělávání a odborné přípravy na základě společných evropských referencí a zásad upozorňuje i sdělení o politice soudržnosti¹⁴. Vyzývá členské státy k využití zdrojů v rámci cíle Konvergence v zájmu zlepšení, mimo jiné, kvality a efektivnosti poskytování vzdělávání a odborné přípravy.

2) KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN A POSOUZENÍ DOPADŮ

Konzultace zúčastněných stran

Metody konzultací, hlavní cílová odvětví a obecný profil respondentů

Tento návrh vychází ze spolupráce s různými orgány s určitými pravomocemi v oblasti rozvoji kvality odborného vzdělávání a přípravy. Tato spolupráce probíhala na Evropském fóru o kvalitě v odborném vzdělávání a přípravě (2001–2002), v rámci technické pracovní skupiny o odborném vzdělávání a přípravě (2003–2004) a od roku 2005 prostřednictvím evropské sítě pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě.

Evropská síť pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě seskupuje různé instituce z 25 zemí účastníci se pracovního programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ a evropské sociální partnery. Kromě toho čerpá ze stále širší skupiny subjektů, které se účastní určitých aktivit pracovního programu evropské sítě pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, a z národních referenčních míst pro zajišťování kvality, která seskupují řadu různých zúčastněných stran na vnitrostátní úrovni. Komise se také obrátila na generálního ředitele pro odbornou přípravu a na poradní výbor pro odborné vzdělávání, který zahrnuje zástupce vlád, odborů a organizací zaměstnavatelů z každého členského státu. Poradní výbor pro odborné vzdělávání na svém zasedání ve dnech 14. až 15. června 2007 vyjádřil souhlasné stanovisko k návrhu Komise.

Shrnutí odpovědí a způsob, jakým byly vzaty v úvahu

Tato konzultace potvrdila, že rámec má širokou podporu.

Zvláštní důraz byl kladen na prováděcí opatření a na potřebu zachovat co nejvyšší jednoduchost referenčních kritérií a deskriptorů. Rovněž byla vyjádřena podpora myšlenky zavést ukazatele kvality a vyzvat evropskou síť pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, aby ve spolupráci se stálou skupinou pro ukazatele a měřítka nadále pokračovala ve své práci.

Sběr a využití výsledků odborných konzultací

Příslušné vědecké/odborné oblasti

¹³ Rozhodnutí Rady ze dne 12. července 2005 o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států (2005/600/ES), Úř. věst. L 205, 6.8.2005, s. 21.

¹⁴ Sdělení Komise, Politika soudržnosti na podporu růstu a zaměstnanosti: Strategické obecné zásady Společenství, 2007–2013, KOM (2005) 0299, 5.7.2005.

Cedefop¹⁵ poskytl silnou technickou a vědeckou podporu a ETF¹⁶ byla ve spojení zejména s kandidátskými zeměmi.

Použitá metodika

Rámec vychází ze společného rámce pro zajišťování kvality, který byl vyvinut na základě konsensu s přihlédnutím k různým vnitrostátním přístupům ke zlepšování kvality, a zejména k případům osvědčených postupů. Především se ukázalo, že je možné určit společné problémy, které jsou v pozadí zajišťování kvality ve většině zemí a vyvinout referenční soubor ukazatelů kvality.

Určeno a analyzováno bylo přes 200 ukazatelů. Jejich seznam byl zúžen upřednostněním těch ukazatelů, které by mohly podpořit zajišťování kvality jak na úrovni systému, tak na úrovni poskytovatelů, a které lze případně využít pro srovnání mezi zeměmi a pro vzájemné učení. Přihlédnuto bylo také k potřebě propojit zvyšování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy s širšími evropskými cíli, jako jsou zvyšování zaměstnatelnosti, zlepšování souladu mezi nabídkou vzdělávání a potřebami uživatelů a podpora lepšího přístupu k celoživotnímu učení. Praktické zkušenosti z evropských a vnitrostátních projektů, zejména ze vzájemného učení ve skupinách (tzv. peer-learning), umožnily tyto ukazatele lépe definovat na úrovni poskytovatelů a systémů. Další nástroje, které byly vyvinuty, mohou usnadnit provádění rámce. Účelem evropské příručky sebehodnocení¹⁷ je pomoci poskytovatelům odborného vzdělávání a přípravy zlepšit kvalitu nabídky vzdělávání. V rámci programu Leonardo da Vinci¹⁸ byla též vyvinuta Evropská příručka vzájemného hodnocení. Tato příručka je testována v novém projektu programu Leonardo¹⁹.

Zásady a kritéria společného rámce pro zajišťování kvality byly zachovány na relativně obecné úrovni, aby je bylo možné rozvíjet a upřesňovat pro specifický kontext. Některé evropské země již na základě společného rámce pro zajišťování kvality vyvinuly vnitrostátní rámce pro zajištění kvality. Několik studií a praktických projektů pomohlo společný rámec zajišťování kvality dále rozvinout. Tyto studie a projekty jsou uvedeny na internetových stránkách virtuální komunity Cedefop (<http://communities.trainingvillage.gr>).

Hlavní konzultované organizace/odborníci, shrnutí obdržení a použitých stanovisek, prostředky zveřejnění odborných stanovisek

Viz výše (*Metody konzultací...*)

Posouzení dopadů

Cílem posouzení dopadů je analyzovat různé způsoby, jak zajistit přijetí rámce, a nejuhodnější možnost ve smyslu výběru vhodného právního nástroje. Zpráva o posouzení

---

¹⁵ Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání.

¹⁶ Evropská nadace odborného vzdělávání.

¹⁷ „Evropský průvodce sebehodnocením pro poskytovatele odborného vzdělávání a přípravy, Cedefop, září 2003.

¹⁸ „Evropská příručka vzájemného hodnocení pro základní odborné vzdělávání a přípravu“, Gutknecht-Gmeiner, Maria; Lassnigg, Lorenz; Stöger, Eduard; de Ridder, Willem; Strahm, Peter; Strahm, Elisabeth; Koski, Leena; Stalker, Bill; Hollstein, Rick; Alluli, Giorgio; Kristensen, Ole Bech (Videň, červen 2007).

¹⁹ „Rozšířené vzájemné hodnocení“ (EAC/32/06/13m LE-78CQAF), www.peer-review-education.net; „Rozšířené vzájemné hodnocení“ (EAC/32/06/13m LE-78CQAF), www.peer-review-education.net.

dopadů byla předložena výboru pro posouzení dopadů a zohledňuje jeho připomínky týkající se různých právních možností.

V závěrech Rady a v Kodaňském procesu byla několikrát patrná shoda názorů ve prospěch modernizace a zlepšení odborného vzdělávání a přípravy. Výměny pokračující od roku 2003 zdůraznily hodnotu rozvoje zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy v celé EU. Úlohou všech nástrojů EU by v souladu se zásadou subsidiarity měla být propagace, usnadnění a podpora opatření na úrovni členských států. První otázka posouzení dopadů se vztahuje k výběru nástroje. Zváženo bylo pět možností.

1. *Neexistence nástroje na evropské úrovni* by znamenala pokračovat na základě těch zásad společného rámce pro zajišťování kvality, které v současnosti existují. Dosavadní zkušenosti však naznačují, že současný rámec členské státy k jeho používání podněcoval pouze v omezené míře. Současný stav rámce ztěžuje zúčastněným zemím důsledné používání systému a znemožňuje jim těžit z výhod vzájemného hodnocení a učení. Několik zemí již poukázalo na to, že k použití kritérií evropského rámce kvalifikací na společný rámec pro zajišťování kvality je zapotřebí silnější nástroj.
2. *Sdělení Komise* objasňující její stanoviska k zajišťování kvality. Jeho přijetí by se však neúčastnily ani členské státy ani Evropský parlament a nepřineslo by politický závazek potřebný pro zajištění důvěryhodnosti rámce a jeho provádění na vnitrostátní úrovni.
3. *Doporučení Komise* by bylo vyjádřením stanovisek Komise, avšak na jeho formulování by se nepodílely ani členské státy ani Evropský parlament a nepřineslo by politický závazek potřebný pro provádění na vnitrostátní úrovni, což je zásadní podmínkou úspěšné evropské spolupráce v této oblasti. Použití doporučení Komise by s sebou neslo riziko, že rámec bude vnímán jako vývoj, který jde proti zásadě subsidiarity.
4. *Doporučení Evropského parlamentu a Rady podle článků 149 a 150 Smlouvy* by bylo silným politickým signálem o záměrech těchto institucí stavět na závěrech Rady z roku 2004, jejichž cílem je rozvíjet systémy a poskytování odborného vzdělávání a přípravy, a usnadnit tak v Evropě mobilitu. Zdá se, že tato možnost odpovídá přáním členských států, sociálních partnerů a dalších zúčastněných stran podpořit zlepšování kvality systémů odborného vzdělávání a přípravy prostřednictvím evropské spolupráce, přičemž by se zachovala dobrovolná povaha nástroje. Kromě toho by použití doporučení v této oblasti bylo v souladu s dalšími podobnými iniciativami, jako je evropský rámec kvalifikací.
5. *Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady podle článků 149 a 150 Smlouvy* by vyžadovalo přijetí zásad a povinností, prostřednictvím kterých by členské státy uvedly své systémy kvality do vztahu s rámcem. Vyžadovalo by to také přijetí harmonizovaných kritérií a norem na evropské úrovni a de facto povinnost členských států tyto normy používat. Mezi zúčastněnými stranami převládá souhlasný názor, že by použití rámce mělo být zcela dobrovolné.

3) PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Shrnutí navrhovaných opatření

Navrhované doporučení zavádí rámec, jehož účelem je pomoci členským státům podporovat a sledovat zlepšování kvality systémů odborného vzdělávání a přípravy. Jeho použití je dobrovolné.

Doporučuje se, aby členské státy propagovaly použití rámce v zájmu posílení pokračujícího zvyšování kvality odborného vzdělávání a přípravy a aby rámec dále rozvíjely. Doporučuje se také využívat rámec na podporu širší spolupráce a vzájemného učení prostřednictvím evropské sítě pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, na posílení a další rozvoj národních referenčních míst pro zajišťování kvality a na kontrolu provádění rámce s ohledem na případný přezkum doporučení pět let po jeho přijetí.

Komise hodlá členské státy v provádění výše uvedených úkolů podporovat, zejména prostřednictvím programu celoživotního učení a prostřednictvím sledování pokroku při provádění rámce v souvislosti s pracovním programem „Vzdělávání a odborná příprava 2010“.

Právní základ

Článek 149, který uvádí, že „Společenství přispívá k rozvoji kvalitního vzdělávání“, a článek 150, který výslovně uvádí, že „činnost Společenství je zaměřena na (...) zlepšování základního a dalšího odborného vzdělávání (...)“.

Zásada subsidiarity

Návrh je v souladu se zásadou subsidiarity, jelikož nespadá do výlučné působnosti Společenství.

Hlavní funkcí rámce je poskytnout společné nadnárodní reference, které mohou členským státům a zúčastněným stranám pomoci dokládat, rozvíjet, sledovat, hodnotit a zlepšovat účinné poskytování odborného vzdělávání a přípravy a postupy řízení kvality. Poskytuje také základ a společný jazyk pro přípravu zpráv na vnitrostátní a evropské úrovni. To na oplátku zvýší transparentnost a jednotnost politiky a konkrétních opatření, která přijmou jednotlivé země, čímž dojde ke zlepšení odborného vzdělávání a přípravy v Evropské unii. Členské státy toho nemohou dosáhnout jednotlivě.

Cílů návrhu bude lépe dosaženo prostřednictvím opatření na úrovni Společenství z těchto důvodů:

- náročné úkoly týkající se transparentnosti a jednotnosti politiky a praktického vývoje, pokud jde o zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy v jednotlivých zemích, sdílejí všechny členské státy; nelze je řešit samostatně na vnitrostátní nebo odvětvové úrovni,
- pokud by všech 27 členských států mělo k tématu, jež je předmětem tohoto doporučení, samostatně a nekoordinovaně vyjednávat dvoustranné dohody se všemi ostatními členskými státy, vznikla by na evropské úrovni velmi složitá a netransparentní struktura,
- návrh poskytuje společný rámec obsahující společná kritéria kvality, indikační deskriptory a ukazatele na podporu jednotného rozvoje kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy v jednotlivých zemích a pro usnadnění nadnárodní spolupráce. Tyto funkce nelze zajistit akcí na vnitrostátní úrovni.

Zásada proporcionality

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality, jelikož nenahrazuje ani nestanovuje vnitrostátní systémy a/nebo přístupy zajišťování kvality a nechává provádění doporučení na členských státech.

Volba nástrojů

Doporučení Evropského parlamentu a Rady.

4) ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Členské státy:

Záměrem rámce není nahradit stávající systémy, ani nevyžaduje vytvoření nových struktur. Vzhledem k tomu, že budou využívány stávající systémy vykazování, minimalizuje se administrativní zátěž. Rámec staví na stávajících zkušenostech a osvědčených postupech členských států a ostatních účastnících se zemí.

Rozpočet EU:

Rámec nebude mít žádný dopad na rozpočet EU, jelikož program pro celoživotní učení – Leonardo da Vinci – zahrnuje zvláštní ustanovení na podporu cílených iniciativ v této oblasti. Je potřeba vzít v úvahu pouze náklady na monitorování.

5) DALŠÍ INFORMACE

Přezkum / revize / ustanovení o skončení platnosti

Návrh obsahuje ustanovení o přezkumu.

Evropský hospodářský prostor

Země Evropského hospodářského prostoru se evropského procesu spolupráce zahájeného v Kodani v roce 2002 účastní dobrovolně a byly plně zapojeny do přípravy rámce. Navrhované doporučení se tedy na ně může vztahovat.

Podrobné vysvětlení návrhu

Hlavními uživateli evropského referenčního rámce zajišťování kvality budou vnitrostátní/regionální orgány a veřejné a soukromé orgány odpovědné za zajišťování a zlepšování kvality, a to i na úrovni poskytovatelů. Zvyšování kvality odborného vzdělávání a přípravy je nicméně zásadní pro naplnění potřeb uživatelů. Rámec je proto obzvláště důležitý pro konečné uživatele systému.

Rámec rovněž umožňuje posílit spolupráci a větší vzájemnou důvěru mezi zúčastněnými stranami na národní úrovni a též mezinárodními odvětvovými organizacemi působícími ve vzdělávání a odborné přípravě. Pro jeho úspěšnou realizaci je však nezbytné, aby se národní orgány v oblasti vzdělávání a odborné přípravy a další zúčastněné strany z veřejného i soukromého sektoru k jeho provádění zavázaly dobrovolně. Je třeba věnovat pozornost přípravě podpurných materiálů a pokynů prostřednictvím testování, zkoušení a přímé spolupráce.

V tomto procesu hraje klíčovou roli evropská síť pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, neboť její členové jsou oficiálně jmenováni členskými státy, kandidátskými zeměmi, zeměmi ESVO-EHP a organizacemi evropských sociálních partnerů. Kromě toho by provádění evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality na evropské úrovni měla napomáhat Komise a agentury jako Cedefop a Evropská nadace odborného vzdělávání.

Rámec zahrnuje:

- cyklus zajišťování a zlepšování kvality s fázemi pro plánování, provádění, hodnocení/posouzení a přezkum odborného vzdělávání a přípravy na základě společných kritérií kvality (příloha 1 návrhu), indikačních deskriptorů a ukazatelů (příloha 2 návrhu),
- monitorovací procesy, včetně kombinace interních a externích hodnotících mechanismů, které určí členské státy v zájmu stanovení: i) silných stránek systémů, procesů a postupů, ii) oblastí, ve kterých je třeba dosáhnout zlepšení,
- použití nástrojů měření pro doložení efektivnosti.

Rámec stanovuje systematický přístup ke kvalitě, včetně vymezení rolí aktérů na různých úrovních a způsobů monitorování výsledků odborného vzdělávání a přípravy. Poskytuje nástroj měření na podporu přezkumu a zlepšení odborného vzdělávání a přípravy na úrovni systému a poskytovatelů. Vychází z procesu nepřetržitého zvyšování kvality, který spojuje tyto prvky: i) stanovení politických cílů a plánování, ii) definování zásad podporujících provádění prostředků a akcí plánovaných za účelem dosažení těchto cílů, iii) navržení mechanismů pro hodnocení realizace programu ve srovnání s cíli a posouzení dosažených výsledků na úrovni jednotlivce, poskytovatele a systému, iv) přezkum založený na kombinaci výsledků interních a externích hodnocení, zpracování zpětné vazby a organizace postupů pro provedení změn.

Monitorování zahrnuje kombinaci interních a externích hodnotících mechanismů, které mají odpovídajícím způsobem stanovit členské státy. Kombinace těchto dvou proudů poskytne pravidelnou, ověřitelnou a průkaznou zpětnou vazbu o pokroku na cestě k dosažení politických cílů v důsledku zavedených nebo plánovaných činností a akcí. Rámec věnuje zvláštní pozornost systematickému sebehodnocení, jakožto procesu zvyšování kvality vzdělávání směřujícímu zdola nahoru.

Měření by mělo poskytnout doklady o tom, zda bylo dosaženo politik/činností/akcí, nebo zda je nutné další zlepšení. Přispívá tedy k lepšímu řízení systémů.

Soubor ukazatelů se zaměřuje na výsledky odborného vzdělávání, přípravy a učení a na vztahy mezi systémy odborného vzdělávání a přípravy, celoživotním učením, trhem práce, zaměstnaností a hospodářstvím a je organizován jako souvislý řetězec, který odráží cíle, vstupy, procesy a výsledky odborné přípravy. Skládá se ze dvou obecných ukazatelů, čtyř vzájemně se podporujících ukazatelů, které poskytují informace o výstupech a výsledcích odborné přípravy na pozadí politických priorit. Doplnují je dva kontextové ukazatele, které poskytují příslušné kontextové informace umožňující zhodnocení dosažených výsledků, a dva deskriptory poskytující dodatečné kvalitativní informace o faktorech určujících kvalitu odborného vzdělávání a přípravy. Kromě deskriptorů vycházejí všechny ukazatele z číselných údajů a mohou tedy podpořit hodnocení dosažených výsledků proti ve vztahu ke stanoveným cílům.

Návrh

DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o zavedení evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 149 odst. 4 a čl. 150 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise²⁰,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²²,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy²³,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Přechod ke znalostní ekonomice (zasedání Evropské rady v Lisabonu v roce 2000) vyžaduje modernizaci a nepřetržité zlepšování systémů odborného vzdělávání a přípravy v reakci na rychlé změny v ekonomice a společnosti, aby tyto systémy mohly přispívat ke zvyšování zaměstnatelnosti a sociálního začleňování a zlepšit přístup k celoživotnímu učení pro všechny.
- (2) Evropská rada na svém zasedání v Barceloně v roce 2002 stanovila cíl učinit do roku 2010 z evropských systémů vzdělávání a odborné přípravy světové kritérium kvality.
- (3) Lisabonské integrované hlavní směry pro růst a zaměstnanost 2005–2008 vyzývají členské státy, aby vyvinuly cenově dostupné, přístupné systémy celoživotního učení, které by reagovaly na měnící se potřeby znalostní ekonomiky a společnosti. Systémy vzdělávání a odborné přípravy musí být zdokonaleny a jejich kapacita posílena tak, aby tyto systémy splňovaly požadavky trhu práce. Cíle stanovené v oblasti politiky vzdělávání a odborné přípravy by proto měly stále více doplňovat cíle hospodářské politiky a politiky trhu práce, aby kombinovaly sociální začleňování a konkurenceschopnost.

---

²⁰ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

²¹ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

²² Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

²³ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

- (4) Na základě usnesení Rady²⁴ o podpoře posílené evropské spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy („Kodaňský proces“) a jako výsledek následné spolupráce mezi Komisí, členskými státy, sociálními partnery, EHP-ESVO a kandidátskými zeměmi na prioritě, kterou je zajišťování kvality, vznikl společný rámec pro zajišťování kvality, jenž zohledňuje stávající zkušenosti a „osvědčené postupy“ v různých zúčastněných zemích.
- (5) Podle společné průběžné zprávy Rady a Komise Evropské radě o pracovním programu „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ (2004)²⁵ by měly být pro Evropu nejvyššími prioritami „společný rámec pro zajišťování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy“ (jako součást Kodaňského procesu) a „vývoj dohodnutého souboru norem, postupů a pokynů pro zajišťování kvality“²⁶ (v souvislosti s Boloňským procesem a jako součást pracovního programu zaměřeného na cíle systémů vzdělávání a odborné přípravy).
- (6) V květnu 2004 Rada ve složení pro vzdělávání²⁷ stvrdila společný rámec pro zajišťování kvality a vyzvala členské státy a Komisi, aby v rámci svých pravomocí tento společný rámec společně s příslušnými zúčastněnými stranami dobrovolně podpořily.
- (7) Založení evropské sítě pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě²⁸ poskytuje evropskou platformu, která umožňuje navázat na závěry Rady z roku 2004 a na Helsinské komuniké a která usnadňuje udržitelnou spolupráci mezi zeměmi.
- (8) V roce 2006 Helsinské komuniké zdůraznilo potřebu dále rozvíjet a provádět společné evropské nástroje speciálně zaměřené na odborné vzdělávání a přípravu, a to prostřednictvím (...) využívání zásad, na nichž je založen společný rámec pro zajišťování kvality, jak je uvedeno v závěrech Rady z května roku 2004 o zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, s cílem podpořit kulturu zvyšování kvality a širší účast v evropské síti pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě.
- (9) Toto doporučení zavádí evropský referenční rámec pro zajišťování kvality (dále jen „rámec“) jako referenční nástroj, který členskými státům pomůže podpořit a sledovat pokračující zlepšování systémů odborného vzdělávání a přípravy na základě společných evropských referencí, který staví na společném rámci pro zajišťování kvality a dále ho rozvíjí. Rámec by měl přispět ke zlepšení kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy a ke zvýšení transparentnosti a jednotnosti vývoje politiky v oblasti odborného vzdělávání a přípravy mezi členskými státy, čímž podpoří vzájemnou důvěru, mobilitu pracovníků a studujících a celoživotní učení.

---

²⁴ 19. prosince 2002 (2003/C 13/02).

²⁵ „Vzdělávání a odborná příprava 2010“: Úspěch Lisabonské strategie závisí na naléhavých reformách – společná průběžná zpráva Rady a Komise o provádění podrobného pracovního programu průběžné kontroly cílů vzdělávacích systémů a systémů odborné přípravy v Evropě, 26. únor 2004.

²⁶ „Realizace evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání“. Komuniké konference ministrů odpovědných za vysokoškolské vzdělávání, Berlín, 19. září 2003.

²⁷ Závěry Rady o zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, 28. května 2004.

²⁸ Evropská síť pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě byla založena v říjnu 2005 Evropskou komisí na základě souhlasného stanoviska Poradního výboru pro odborné vzdělávání. Členové byli jmenováni členskými státy, kandidátskými zeměmi, zeměmi ESVO-EHP a organizacemi evropských sociálních partnerů v souladu s jednoznačně stanoveným postupem.

- (10) Rámec by měl zahrnovat cyklus zajišťování a zlepšování kvality s fázemi pro plánování, provádění, hodnocení/posouzení a přezkum odborného vzdělávání a přípravy na základě společných kritérií kvality, indikačních deskriptorů a ukazatelů. Monitorovací procesy, včetně kombinace interních a externích hodnotících mechanismů musí vhodně stanovit členské státy tak, aby určily silné stránky systémů, procesů a postupů a oblastí, ve kterých je třeba dosáhnout zlepšení. Rámec by měl za účelem podání důkazu o efektivitě zahrnovat používání nástrojů měření .
- (11) Rámec by se měl uplatnit jak na úrovni systémů odborného vzdělávání a přípravy, tak na úrovni poskytovatelů. Poskytuje systematický přístup ke kvalitě, který zahrnuje a vzájemně propojuje příslušné úrovně a aktéry, a měl by klást velký důraz na monitorování a zvyšování kvality s využitím kombinace interních a externích hodnocení, přezkumů a procesů pro zlepšení na základě měření. Rámec by měl představovat základnu pro další rozvoj prostřednictvím spolupráce na evropské, vnitrostátní, regionální a místní úrovni.
- (12) Poskytováním konkrétních prostředků na podporu kultury hodnocení a zvyšování kvality na všech úrovních toto doporučení přispívá k využívání politiky a postupů založených na poznacích, které jsou základem účinnějších a spravedlivějších politik v souladu se závěry Rady z roku 2006 o účinnosti a spravedlnosti v evropských systémech vzdělávání a odborné přípravy²⁹.
- (13) Toto doporučení by mělo zohlednit společné „zásady zajišťování kvality ve vzdělávání a odborné přípravě“, které jsou uvedeny v příloze 3 doporučení Evropského parlamentu a Rady o zavedení evropského rámce kvalifikací pro celoživotní vzdělávání³⁰. Rámec by proto měl podpořit provádění evropského rámce kvalifikací. Měl by také podpořit provádění ostatních evropských nástrojů, jako je evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu³¹ a společné evropské zásady pro určení a validaci neformálního a informálního vzdělávání³².
- (14) Toto doporučení je v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy, protože jeho cílem je podporovat a doplňovat akce členských států usnadňováním jejich další vzájemné spolupráce za účelem zvýšení transparentnosti odborného vzdělávání a přípravy a podpory mobility a celoživotního učení.
- (15) Toto doporučení je v souladu se zásadou proporcionality podle uvedeného článku, protože nenahrazuje ani nedefinuje vnitrostátní systémy zajišťování kvality. Rámec nepředepisuje určitý systém kvality nebo přístup, nýbrž poskytuje společné zásady, kritéria kvality, indikační deskriptory a ukazatele, které mohou pomoci hodnotit a zlepšovat stávající systémy a poskytování odborného vzdělávání a přípravy,

---

²⁹ Evropská rada 23.-24. března 2006, Závěry předsednictví; sdělení a závěry Rady o „účinnosti a spravedlnosti v evropských systémech vzdělávání a odborné přípravy“, KOM (2006) 481 a 2006/C 298/03.

³⁰ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

³¹ Pracovní dokument útvarů Komise. „Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu; systém pro převod, kumulaci a uznávání výsledků vzdělávání v Evropě“, SEK (2006) 1431 – 31. října 2006.

³² Závěry Rady a zástupců vlád členských států, kteří se setkali v rámci Rady, o společných evropských zásadách pro určení a validaci neformálního a informálního vzdělávání, 9175/04 EDUC 101 SOC 220, 18. května 2004.

DOPORUČUJÍ ČLENSKÝM STÁTŮM, ABY:

1. využívaly a dále rozvíjely evropský referenční rámec pro zajišťování kvality, kritéria kvality, indikační deskriptory a referenční ukazatele stanovené v přílohách 1 a 2 v zájmu dalšího zlepšování, reformy a rozvoje svých systémů odborného vzdělávání a přípravy, podpory strategií celoživotního učení a provádění evropského rámce kvalifikací a v zájmu podpory kultury zvyšování kvality na všech úrovních,
2. nejpozději do roku 2010 navrhly vnitrostátní přístup pro provádění evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality se zapojením sociálních partnerů a všech ostatních příslušných zúčastněných stran v souladu s vnitrostátními právními předpisy a postupy. Navržený přístup by mělo zahrnovat určení společných ukazatelů pro hodnocení a monitorování pokroku a na podporu přezkumu,
3. se aktivně účastnily evropské sítě pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, která je základem pro další vývoj společných zásad, referenčních kritérií a ukazatelů, pokynů a nástrojů pro zvyšování kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy na vnitrostátní, regionální a místní úrovni,
4. určily národní referenční místo pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě, které sloučí stávající příslušné subjekty a zapojí sociální partnery a všechny dotčené zúčastněné strany na vnitrostátní a regionální úrovni s cílem zajistit pokračování iniciativ a účinné šíření informací. Referenční místa by měla:
  - informovat různé zúčastněné strany o aktivitách evropské sítě,
  - poskytovat aktivní podporu provádění pracovního programu evropské sítě,
  - vyvíjet konkrétní iniciativy na podporu dalšího rozvoje evropského referenčního rámce pro zajišťování kvality ve vnitrostátním kontextu,
5. každé tři roky prováděly přezkum procesu provádění. Tyto vnitrostátní přezkumy přispějí k evropskému přezkumu, který zorganizuje Komise.

SCHVALUJÍ ZÁMĚR KOMISE:

1. podporovat členské státy při provádění výše uvedených úkolů, a to zejména umožněním spolupráce a vzájemného učení, testováním a vývojem podpůrných materiálů a poskytováním informací o vývoji v oblasti kvality v odborném vzdělávání a přípravě v zemích EU,
2. rozvíjet roli evropské sítě pro zajišťování kvality v odborném vzdělávání a přípravě přispíváním k vývoji politik v této oblasti prostřednictvím konkrétních návrhů a iniciativ,
3. monitorovat opatření přijatá členskými státy v reakci na toto doporučení a za tři roky po jeho přijetí podat Evropskému parlamentu a Radě zprávu o získaných zkušenostech a důsledcích pro budoucnost, případně též včetně přezkumu tohoto doporučení.

V Bruselu [...]

*Za Evropský parlament
předseda
[...]*

*Za Radu
předseda
[...]*

PŘÍLOHA 1

EVROPSKÝ REFERENČNÍ RÁMEC PRO ZAJIŠŤOVÁNÍ KVALITY: KRITÉRIA KVALITY A INDIKAČNÍ DESKRIPTORY³³

Tato příloha stanoví společná kritéria kvality a indikační deskriptory, které mají členským státům pomoci při provádění rámce³⁴.

Kritéria kvality	Indikační deskriptory na úrovni systému	Indikační deskriptory na úrovni poskytovatele odborného vzdělávání a přípravy
-------------------------	--	--

---

³³ Pro účely doporučení se používají definice vycházející z Glosáře pro kvalitu v odborné přípravě střediska Cedefop (pracovní dokument, listopad 2003) <http://communities.trainingvillage.gr/quality>.

³⁴ Další specifický soubor ukazatelů kvality je podrobně uveden v příloze 2.

<p><i>Plánování odráží strategickou vizi, kterou sdílejí příslušné zúčastněné strany, a zahrnuje jednoznačné cíle, akce a ukazatele</i></p>	<p>Cíle odborného vzdělávání a přípravy jsou popsány s ohledem na střednědobé a dlouhodobé období a navazují na evropské cíle</p> <p>Příslušné zúčastněné strany se podílejí na stanovování cílů odborného vzdělávání a přípravy na různých úrovních</p> <p>Cíle jsou stanoveny a monitorovány prostřednictvím určitých ukazatelů (kritérií úspěchu)</p> <p>Pro určení potřeb odborné přípravy byly stanoveny mechanismy a postupy</p> <p>Je navržena informační politika pro zajištění optimálního sdělování výsledků v oblasti kvality na základě vnitrostátních/regionálních požadavků ochrany údajů</p> <p>Byly stanoveny normy a pokyny pro uznávání, validaci a certifikaci schopností jednotlivců</p>	<p>Cíle evropské, vnitrostátní a regionální politiky v oblasti odborného vzdělávání a přípravy se odrážejí v místních cílech, které stanovují poskytovatelé odborného vzdělávání a přípravy</p> <p>Jsou stanoveny a monitorovány jednoznačné cíle</p> <p>Příslušné zúčastněné strany jsou neustále konzultovány v zájmu zjištění určitých místních/individuálních potřeb</p> <p>Jsou jednoznačně rozděleny odpovědnosti za řízení a vývoj kvality</p> <p>Personál je od začátku zapojen do plánování, a to i s ohledem na vývoj kvality</p> <p>Poskytovatelé plánují iniciativy založené na spolupráci s ostatními poskytovateli odborného vzdělávání a přípravy</p> <p>Příslušné zúčastněné strany se podílejí na procesu analýzy místních potřeb</p> <p>Poskytovatelé mají zaveden jednoznačný a transparentní program pro studující a systém kvality</p>
---	--	---

<p><i>Plány provádění jsou navrženy na základě konzultací se zúčastněnými stranami a zahrnují jednoznačné zásady</i></p>	<p>Plány provádění jsou stanoveny ve spolupráci se sociálními partnery, poskytovateli odborného vzdělávání a přípravy a dalšími zúčastněnými stranami na různých úrovních</p> <p>Plány provádění přihlížejí k požadovaným zdrojům, kapacitě uživatelů a nástrojům a pokynům potřebným pro jejich podporu</p> <p>Pro provádění na různých úrovních byly navrženy pokyny a normy</p> <p>Plány provádění zahrnují zvláštní podporu vzdělávání učitelů a školitelů</p> <p>Odpovědnosti poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy při provádění jsou jednoznačně popsány a jsou transparentní</p> <p>Je navržen vnitrostátní a/nebo regionální rámec pro zajišťování kvality, který zahrnuje pokyny a normy kvality na úrovni poskytovatele, jejichž cílem je podpořit pokračující zlepšování a vlastní řízení</p>	<p>Zdroje jsou interně přiměřeně rozděleny za účelem dosažení cílů stanovených v plánech provádění</p> <p>Výslovně se podporují příslušná a široká partnerství pro provádění plánovaných akcí</p> <p>Strategický plán rozvoje schopností personálu stanovuje potřeby vzdělávání učitelů a školitelů</p> <p>Personál se účastní pravidelného vzdělávání a rozvíjí spolupráci s příslušnými externími zúčastněnými stranami na podporu budování kapacit a zvyšování kvality a výkonnosti</p>
--	---	--

<p><i>Hodnocení výsledků a procesů je prováděno pravidelně na základě měření</i></p>	<p>Je navržena metodika hodnocení, která zahrnuje interní a externí hodnocení</p> <p>Je dohodnuta a jasně popsána účast zúčastněných stran na procesu monitorování a hodnocení</p> <p>Vnitrostátní/regionální normy a procesy pro zvyšování a zajišťování kvality odpovídají potřebám odvětví</p> <p>Systémy podléhají sebehodnocení a externímu přezkumu</p> <p>Jsou zavedeny systémy včasného varování</p> <p>Používají se ukazatele výkonnosti</p> <p>Odpovídajícím a komplexním způsobem jsou pravidelně shromažďována data pro měření úspěchu a určování oblastí, které mají být zlepšeny. Jsou navrženy odpovídající metodiky shromažďování dat, např. dotazníky a ukazatele/srovnání</p>	<p>V rámci vnitrostátních a regionálních nařízení/rámců nebo v rámci iniciativy poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy se pravidelně provádí sebehodnocení</p> <p>Hodnocení a přezkumy zahrnují procesy a výsledky vzdělávání, včetně vyhodnocení spokojenosti zákazníků, jakož i výkonnosti personálu</p> <p>Hodnocení a přezkumy zahrnují odpovídající a účinné mechanismy pro zapojení interních a externích zúčastněných stran, jako jsou ředitelé, učitelé, studenti, rodiče, zaměstnavatelé, sociální partneři a místní samospráva</p> <p>Pro vzájemné učení a zvyšování výkonnosti se používají referenční a srovnávací ukazatele</p>
---	---	---

<p><i>Přezkum</i></p>	<p>Na všech úrovních jsou stanoveny postupy, mechanismy a nástroje pro provádění přezkumů</p> <p>Procesy jsou neustále revidovány a jsou navrhovány akční plány pro provádění změn Systémy se neustále</p>	<p>Jako informace pro další akce se shromažďuje zpětná vazba o učebním prostředí studujících a jejich zkušenostech</p> <p>Informace o výsledcích přezkumu jsou k dispozici široké veřejnosti</p>
------------------------------	--	--

	<p>rozvíjejí</p> <p>V zájmu podpory vzájemného učení u poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy se podněcuje a podporuje referenční srovnávání</p> <p>Informace o výsledcích hodnocení jsou zveřejňovány</p>	<p>Postupy týkající se zpětné vazby a přezkumů jsou součástí procesu strategického učení v rámci organizace</p> <p>Výsledky procesu hodnocení jsou projednávány s příslušnými zúčastněnými stranami a následně jsou zaváděny odpovídající akční plány</p>
--	---	---

PŘÍLOHA 2

REFERENČNÍ SOUBOR UKAZATELŮ KVALITY PRO ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ A PŘÍPRAVU

Tato příloha obsahuje ucelený soubor ukazatelů na podporu hodnocení, sledování a zvyšování kvality systémů a/nebo poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy. Tento soubor ukazatelů bude dále rozvinut prostřednictvím evropské dvoustranné a/nebo vícestranné spolupráce a bude vycházet z evropských údajů a vnitrostátních registrů.

<i>Ukazatel</i>	<i>Druh ukazatele</i>	<i>Politické zdůvodnění</i>	<i>Použitelné na</i>
Zastřešující ukazatele zajišťování kvality			
<p style="text-align: center;">Č. 1</p> <p>Důležitost systémů zajišťování kvality pro poskytovatele odborného vzdělávání a přípravy:</p> <p>a) podíl poskytovatelů provádějících interní systémy zajišťování kvality stanovené zákonem/z vlastní iniciativy</p> <p>b) podíl akreditovaných poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy</p>	<i>Kontextový/vstupní ukazatel</i>	<p>Podpora kultury zvyšování kvality na úrovni poskytovatelů odborného vzdělávání a přípravy</p> <p>Zvyšování transparentnosti kvality odborné přípravy</p> <p>Zvyšování vzájemné důvěry v poskytování odborné přípravy</p>	ZOV ³⁵ DOV ³⁶
<p style="text-align: center;">Č. 2</p> <p>Investice do vzdělávání učitelů a školitelů:</p> <p>a) podíl učitelů a školitelů účastnících se dalšího vzdělávání</p> <p>b) výše investovaných prostředků</p>	<i>Vstupní/procesní ukazatel</i>	<p>Podpora pocitu spoluvlastnictví k procesu vývoje kvality v odborném vzdělávání a přípravě mezi učiteli a školiteli</p> <p>Lepší schopnost odborného vzdělávání a přípravy reagovat na vyvíjející se poptávku na trhu práce</p> <p>Posílení individuálních schopností učit se Zlepšování výsledků dosahovaných studujícími</p>	ZOV DOV

³⁵ Základní odborné vzdělávání.

³⁶ Další odborné vzdělávání.

<i>Ukazatel</i>	<i>Druh ukazatele</i>	<i>Politické zdůvodnění</i>	<i>Použitelné na</i>
Ukazatele na podporu cílů kvality pro politiky v oblasti odborného vzdělávání a přípravy			
<p style="text-align: center;">Č. 3</p> <p>Míra účasti v programech odborného vzdělávání a přípravy:</p> <p>Počet účastníků v programech odborného vzdělávání a přípravy podle druhu programu a jednotlivých kritérií³⁷</p>	<p><i>Vstupní/procesní/výstupní ukazatel</i></p>	<p>Získání základních informací o atraktivnosti odborného vzdělávání a přípravy na úrovni systému a poskytovatelů</p> <p>Zaměření se na podporu zvýšení dostupnosti odborného vzdělávání a přípravy, včetně přístupu sociálně znevýhodněných skupin k odbornému vzdělávání a přípravě</p>	<p>ZOV³⁸</p> <p>DOV</p> <p>Celoživotní učení: procento obyvatelstva přijaté do formálních programů odborného vzdělávání a přípravy</p>
<p style="text-align: center;">Č. 4</p> <p>Míra dokončení programů odborného vzdělávání a přípravy:</p> <p>Počet úspěšně dokončených či zrušených programů odborného vzdělávání a přípravy podle druhu programu a jednotlivých kritérií</p>	<p><i>Procesní/výstupní/cílový ukazatel</i></p>	<p>Získání základních informací o dosažených výsledcích ve vzdělávání a o kvalitě vzdělávacího procesu</p> <p>Výpočet podílu studentů, kteří nedokončili program ve srovnání s mírou účasti</p> <p>Podpora úspěšného dokončení jako jeden z hlavních cílů kvality v oblasti odborného vzdělávání a přípravy</p> <p>Podpora poskytování přizpůsobeného vzdělávání, včetně vzdělávání určeného sociálně znevýhodněným skupinám</p>	<p>ZOV</p> <p>DOV (případně)</p>

³⁷ Kromě základních informací o pohlaví a věku lze použít ostatní sociální kritéria, např. dřívější odchod ze školy, nejvyšší dosažené vzdělání, migrant, národnostní menšina, postižené osoby, délka nezaměstnanosti atd.

³⁸ Aby mohl být student počítán mezi účastníky, musí se odborného vzdělávání účastnit po dobu 6 týdnů.

<i>Ukazatel</i>	<i>Druh ukazatele</i>	<i>Politické zdůvodnění</i>	<i>Použitelné na</i>
<p>Č. 5</p> <p>Míra uplatnění v programech odborného vzdělávání a přípravy:</p> <p>a) osud studujících v rámci odborného vzdělávání a přípravy za 6, 12, 36 měsíců po dokončení odborného vzdělávání podle druhu programu a jednotlivých kritérií</p> <p>b) podíl zaměstnaných studujících za 6, 12, 36 měsíců po dokončení odborného vzdělávání podle druhu programu a jednotlivých kritérií</p>	<p><i>Cílový indikátor</i></p>	<p>Podpora zaměstnatelnosti</p> <p>Lepší schopnost odborného vzdělávání a přípravy reagovat na měnící se požadavky trhu práce</p> <p>Podpora poskytování přizpůsobeného vzdělávání, včetně vzdělávání určeného sociálně znevýhodněným skupinám</p>	<p>ZOV (včetně informací o osudu studujících, kteří vzdělávací program nedokončili)</p> <p>DOV</p>
<p>Č. 6</p> <p>Využití získaných dovedností na pracovišti:</p> <p>a) informace o zaměstnání, které jednotlivé osoby získaly po dokončení odborného vzdělávání podle druhu odborného vzdělávání a jednotlivých kritérií</p> <p>b) míra spokojenosti osob a zaměstnavatelů se získanými dovednostmi/schopnostmi</p>	<p><i>Cílový indikátor</i></p> <p>(kombinace kvalitativních a kvantitativních údajů)</p>	<p>Zvýšení zaměstnatelnosti</p> <p>Lepší schopnost odborného vzdělávání a přípravy reagovat na měnící se požadavky trhu práce</p> <p>Podpora poskytování přizpůsobeného vzdělávání, včetně vzdělávání určeného sociálně znevýhodněným skupinám</p>	<p>ZOV</p> <p>DOV</p>

<i>Ukazatel</i>	<i>Druh ukazatele</i>	<i>Politické zdůvodnění</i>	<i>Použitelné na</i>
Kontextové souvislosti			
<p style="text-align: center;">Č. 7</p> <p>Míra nezaměstnanosti³⁹ podle jednotlivých kritérií</p>	<i>Kontextový ukazatel</i>	Základní informace pro rozhodování na úrovni systémů odborného vzdělávání a přípravy	ZOV DOV
<p style="text-align: center;">Č. 8</p> <p>Prevalence zranitelných skupin:</p> <p>a) procento účastníků odborného vzdělávání a přípravy klasifikovaných jako znevýhodněné skupiny (v daném regionu nebo spádové oblasti) podle věku a pohlaví;</p> <p>b) míra úspěšnosti znevýhodněných skupin podle věku a pohlaví</p>	<i>Kontextový ukazatel</i>	<p>Základní informace pro rozhodování na úrovni systémů odborného vzdělávání a přípravy</p> <p>Podpora přístupu sociálně znevýhodněných skupin k odbornému vzdělávání a přípravě</p> <p>Podpora poskytování přizpůsobeného vzdělávání určeného sociálně znevýhodněným skupinám</p>	ZOV DOV

³⁹ Definice podle Mezinárodní organizace práce a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj: nezaměstnané osoby ve věku 15 – 74 let aktivně hledající zaměstnání a připravené pracovat.

<i>Ukazatel</i>	<i>Druh ukazatele</i>	<i>Politické zdůvodnění</i>	<i>Použitelné na</i>
<p>Č. 9</p> <p>Mechanismy pro určení potřeb odborného vzdělávání na trhu práce:</p> <p>a) Informace o mechanismech pro určování měnících se požadavků na různých úrovních</p> <p>b) doklady o jejich užitečnosti</p>	<p><i>Kontextový/vstupní ukazatel</i></p> <p>(kvalitativní informace)</p>	<p>Lepší schopnost odborného vzdělávání a přípravy reagovat na měnící se požadavky trhu práce</p> <p>Podpora zaměstnatelnosti</p>	<p>ZOV</p> <p>DOV</p>
<p>Č. 10</p> <p>Programy na podporu lepšího přístupu k odbornému vzdělávání a přípravě</p> <p>a) Informace o stávajících programech na různých úrovních</p> <p>b) doklady o jejich užitečnosti</p>	<p><i>Procesní ukazatel</i></p> <p>(kvalitativní informace)</p>	<p>Podpora přístupu k odbornému vzdělávání a přípravě, včetně přístupu sociálně znevýhodněných skupin</p> <p>Podpora poskytování přizpůsobené odborné přípravy</p>	<p>ZOV</p> <p>DOV</p>